

Fortbildning för rektorer

MÅLDOKUMENT

Beställningsuppgifter:
Wolters Kluwers kundservice
106 47 Stockholm
Telefon: 08-690 95 76
Telefax: 08-690 95 50
E-postadress: skolverket@wolterskluwer.se
www.skolverket.se/publikationer

Beställningsnr: 16:1523
ISBN: 978-91-7559-240-4

Form: AB Typoform
Tryck: Elanders
Upplaga: 3 000 ex

Skolverket, Stockholm 2016

Fortbildningens bakgrund och syfte

Vikten av rektorns delaktighet i det dagliga arbetet, tydlighet i det pedagogiska ledarskapet och förmåga att kommunicera och förankra skolans mål är enligt samstämmig forskning grunden i en väl fungerande skola. Studier visar att rektorer i ökad grad behöver synliggöra och driva de pedagogiska frågorna och intensifiera sin dialog med lärarna, om undervisningens kvalitet och elevernas lärande.

Fortbildningens syfte är att bidra till att rektorer får kunskaper och kompetens som ökar förutsättningarna att utöva ett pedagogiskt ledarskap i relation till lärares undervisning och elevernas möjligheter att nå de nationella målen. Det teoretiska men även det verksamhetsnära innehållet riktas mot att stödja rektors pedagogiska ledarskap.

Genom att undersöka, analysera och tolka insamlad empiri kring olika aspekter av den egna verksamheten identifieras olika förbättringsområden. Allt i syfte att påverka elevernas lärmiljö, undervisningsprocesser och kunskapsutveckling. Fortbildningen är tänkt att bidra till att rektor utvecklar en systematiserad kunskap om den egna ledarrollen och en modell för systematiskt kvalitetsarbete som innefattar verksamhetens förutsättningar, processer och resultat. Sådana kunskaper kan sedan användas för att utmana och utveckla verksamhetens arbetsformer, organisation och genomförande med fokus på barns och elevers kunskapsutveckling, lärande och undervisningens kvalitet.

Fortbildningen ska vara ett stöd i att fördjupa och utveckla det pedagogiska ledarskapet utifrån tydligare krav i skollag (2010:800) och nya eller reviderade läroplaner samt utifrån forskning och beprövad erfarenhet.

Rektors roll och ansvar

Det nationella uppdraget kräver god kunskap och förtrogenhet med de ansvarsområden som riktar sig till rektor i skollagen, läroplaner eller annan författning. Rektor ska som pedagogisk ledare för verksamheten utifrån den egna skolans struktur och kultur driva skolutveckling mot hög måluppfyllelse.

Rektor har som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan det övergripande ansvaret för att skolans verksamhet som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

I den mål- och resultatstyrda skolan har rektors ledarskap en framträdande roll i skolans förbättringsarbete för att synliggöra kapaciteten i skolorganisationen och inspirera till utvecklingsprocesser med fokus på elevens lärande och kunskapsutveckling. Rektor ska skapa förutsättningar för delaktighet och inflytande, exempelvis genom att initiera samtal om undervisningens form, metod, innehåll och resultat för att på så sätt bidra till en gemensam syn på lärande och utveckling i överensstämmelse med läroplanerna.

Rektorsbefattningen förutsätter även att rektor kan överblicka de förutsättningar som råder och använda och utveckla dessa så att verkningsfulla pedagogiska processer kan bedrivas på skolan. Rektor ska även leda ett aktivt analysarbete av skolans resultat och mål så att skolans inre arbete leder till att en hög kvalitet både kan bibehållas och utvecklas. Det pedagogiska ledarskapet är av stor betydelse för en framgångsrik skola.

Mål för kunskapsområdet styrning och ledning

Efter genomgången fortbildning ska rektor ha goda kunskaper och ha vidareutvecklat kompetenser och förmågor att utöva ett pedagogiskt ledarskap mot högre måluppfyllelse.

Efter utbildningen ska rektor

- ha god kunskap om styrdokumentens krav på rektor som pedagogisk ledare samt vad som kännetecknar ett pedagogiskt ledarskap och god skolutveckling enligt forskning och beprövad erfarenhet.
- ha vidareutvecklat sin förmåga att med ett kritiskt förhållningssätt granska sin egen praktik och genom ett systematiskt kvalitetsarbete, långsiktigt och hållbart utveckla elevernas resultat med utgångspunkt i styrdokumentens mål.
- ha vidareutvecklat sin förmåga att styra och leda utifrån förtroendet med verksamhetens lärandemiljöer, lärarkompetens och elevernas kunskapsutveckling.
- ha vidareutvecklat sin förmåga att utveckla samverkansformer och kunskapsutbyte mellan lärarna samt aktivt bedöma och stödja lärarens förmåga att leda, motivera, undervisa och skapa relationer för att bidra till elevernas utveckling och lärande.

Fortbildningens genomförande

Målgrupp

Målgruppen är rektorer som har gått den statliga befattningsutbildningen, en äldre statlig rektorsutbildning eller har fått skriftlig redovisning som visar att han eller hon genom utbildning eller yrkeserfarenhet har fått kunskaper som jämföras med befattningsutbildningen. Rektorn ska efter avslutad utbildning ha arbetat minst ett år i yrket.

Inriktning

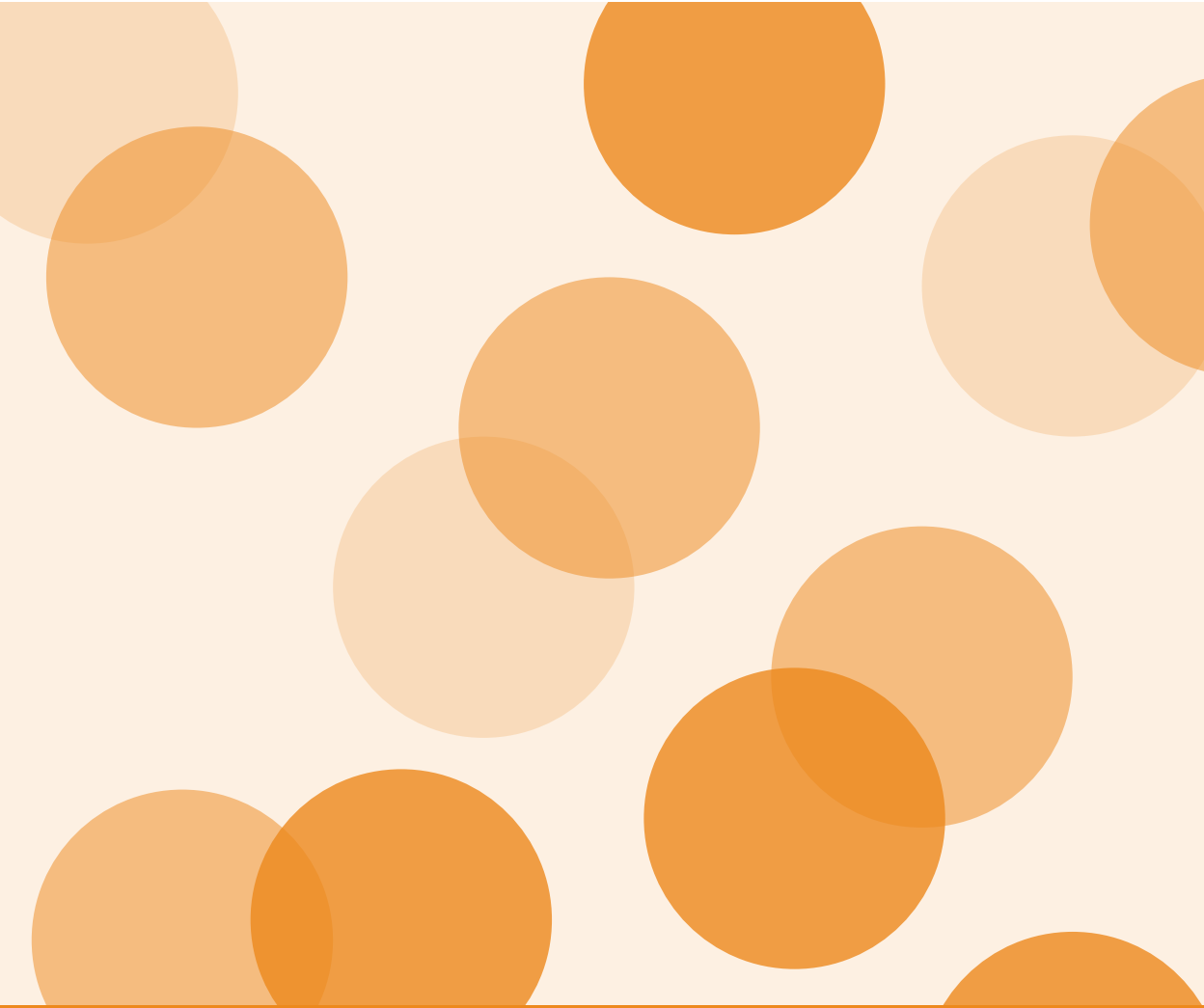
Fortbildningen inriktas mot styrnings- och ledningsfrågor så att rektorerna ges förutsättningar att utveckla sitt pedagogiska ledarskap. Teoretiska kunskaper ska knyta an till rektorernas ledarroll i praktiken och bygga vidare på relevanta delar av befattningsutbildningen.

Omfattning

Fortbildningen motsvarar 7,5 högskolepoäng på avancerad nivå och genomförs under max 2 terminer.

Examination

Kunskapsområdet ska examineras. Ansvarig för examinationens upplägg och genomförande är den högskola som anordnar utbildningen. ”Enbart betygsgraden godkänd eller underkänd får användas” i enlighet med 3 kap. 8 § andra stycket förordningen (2011:183) om befattningsutbildning för rektorer och annan personal med motsvarande ledningsfunktion i skola, förskola och fritidshem samt fortbildning för rektorer och förskolechefer.

Skolverket

www.skolverket.se